

Index

2Expressions algebraiques.....	2
2.2 Monomis.....	7
2.2.1 Suma i resta de monomis.....	10
2.2.2 Multiplicar i dividir monomis.....	12
2.3 Polinomis.....	13
2.4 Repàs fraccions.....	16
2.5 Exercicis de reforç.....	30
2.6 Solucions.....	36

2 Expressions algebraiques

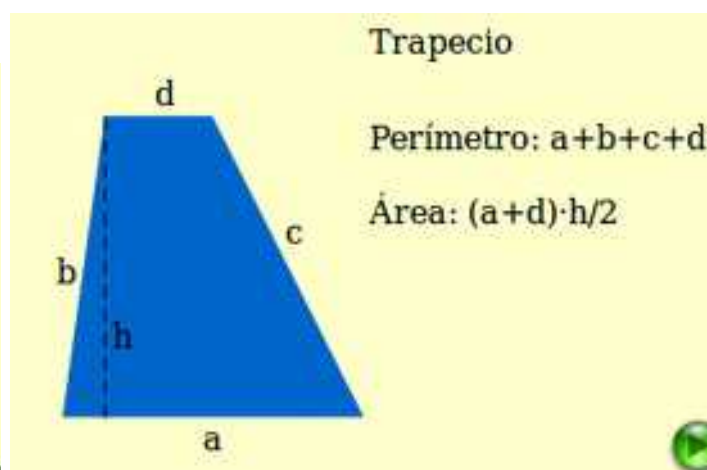
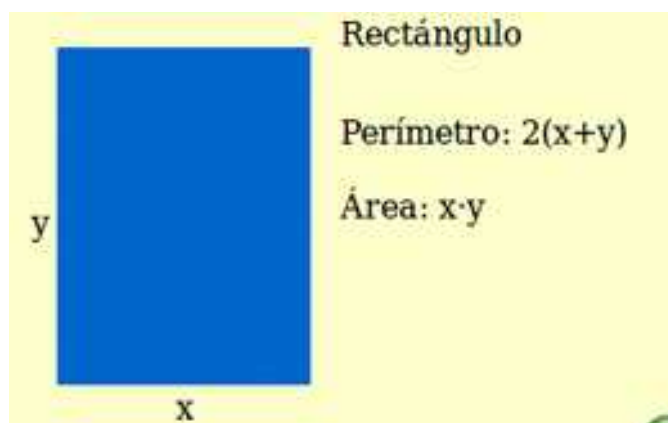
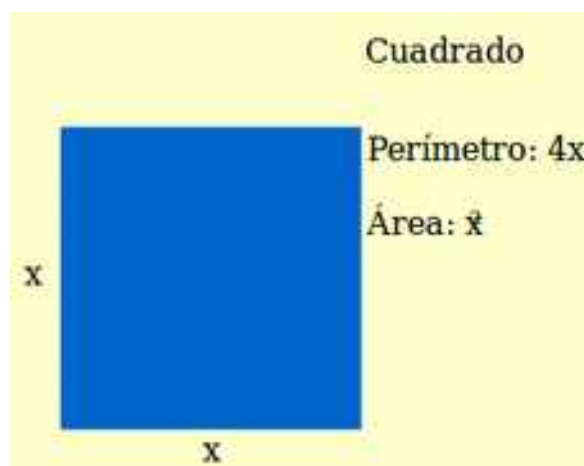
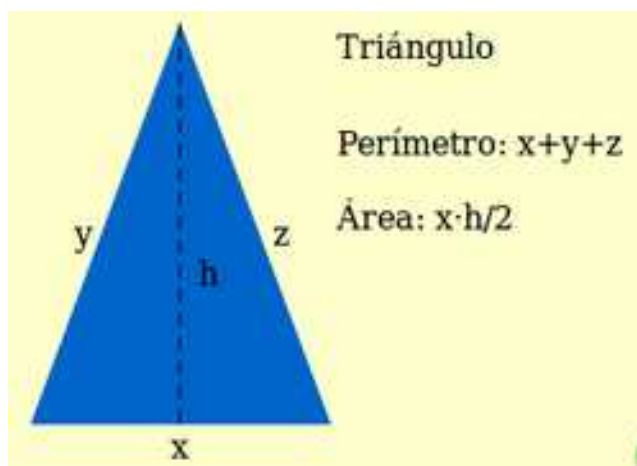
Una expressió algebraica és un conjunt de nombres i lletres units entre si per les operacions de sumar, restar, multiplicar, dividir i per parèntesis. Per exemple:

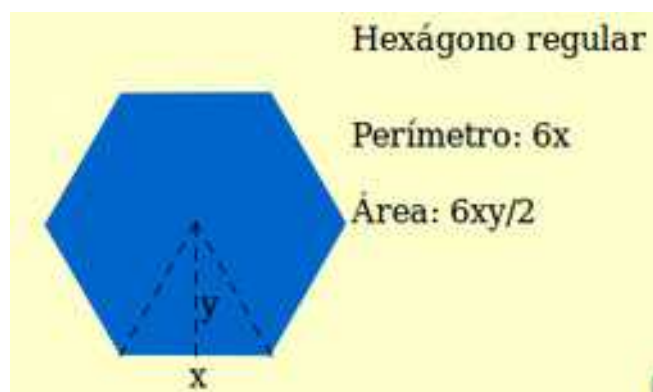
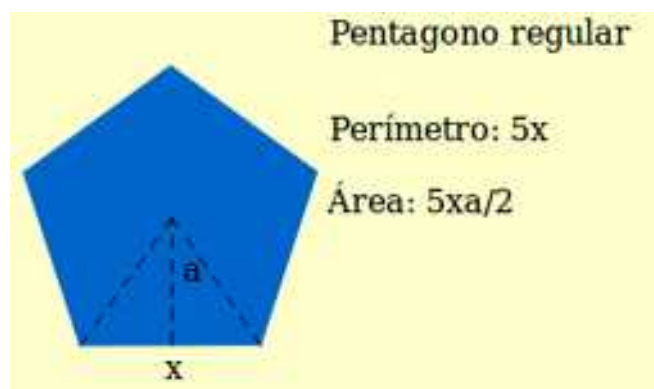
$$3+2\cdot x^2-x \text{ o } x\cdot y-32\cdot(x\cdot y^2-y)$$

Les lletres representen valors que no coneixem i podem considerar-les com la generalització d'un nombre. Les cridarem variables.

El signe de multiplicar se sobreentén davant d'una lletra o un parèntesi.

Així, $3\cdot a$ és equivalent a $3a$, i $3\cdot(2+x)$ és equivalent a $3(2+x)$.

2.1 Obtenció d'expressions

Pretenem transformar un enunciat, on hi ha un o diversos valors que no coneixem, en una expressió algebraica.

Cadascun dels valors (variables) que no coneixem ho representarem per una lletra diferent.

Exercici 2.1-1

Transforma els enunciats en expressions algebraiques.

- a.) El triple del producte de dos nombres.
- b.) Un terç del producte de dos nombres més 5.
- c.) La desena part del producte de dos nombres, menys un.
- d.) El doble d'un nombre més set
- i.) La cinquena part d'un nombre més vuit.
- f.) Un terç de la suma de dos nombres més onze
- g.) La meitat del producte de dos nombres.
- h.) L'arrel quadrada de la suma de dos quadrats.
- i.) El 30% d'un nombre.
- j.) El quadrat de la suma de dos nombres.
- k.) La mitjana aritmètica de tres nombres.

Valor numèric

Si en una expressió algebraica substituïm les lletres (variables) per nombres, tindrem una expressió numèrica. El resultat d'aquesta expressió és el que anomenem valor numèric de l'expressió algebraica per a aquests valors de les variables.

És important que tinguis en compte la prioritat de les operacions

1. Potències
2. Productes i quocients
3. Summes i restes

Exercici 2.1-2

Calcula el valor numèric amb $x = 7$ i $x = -3$

- a) $\frac{x}{2}+7$ b) $7x+2$ c) $2(x+7)$ d) $2x+7$

Exercici 2.1-3

Calcula el valor numèric

a.) $-x^2 - y^2 - 3x - 2y + 2$ $x = 0$ i $y = 0$

b.) $x^2 + 3x + 1$ $x = 5$

c.) $2x^2 - 3x$ $x = 3$

d.) $-x^2 + y^2 - xy + 3x - 1$ $x = 9$ i $y = 0$

e.) $2x^2 + 3x - 1$ $x = 7$

f.) $2x^2 + 2x + 3$ $x = 3$

g.) $-x^2 - x - 3$ $x = 9$

h.) $3x^2 + 3x + 3$ $x = 4$

i.) $3x^2 - 2y^2 - 3xy + 2x + 1$ $x = 0$ i $y = 0$

j.) $-x^2 + y^2 - xy + x + 3y$ $x = 5$ i $y = 0$

k.) $2x^2 + 3x + 2$ $x = 9$

l.) $-x^2 - 3x$ $x = 1$

m.) $3x^2 - 2x - 1$ $x = 8$

n.) $-3y^2 + 2xy - 2x - 3$ $x = 9$ i $y = 0$

o.) $3x^2 + x + 3$ $x = 4$

p.) $-x^2 - x - 3$ $x = 3$

2.2 Monomis

Un monomi és una expressió algebraica formada pel producte d'un nombre i una o més variables. Al nombre ho anomenem coeficient i al conjunt de les variables, literal.

Anomenem grau del monomi a la suma dels exponents de la seva part literal i grau respecte d'una variable, a l'exponent d'aquesta variable.

Dos monomis són semblants si els seus literals són iguals.

Dos monomis són oposats si són semblants i els seus coeficients són oposats.

Exemple 2.2-1

Monomi 1: $-8x^4y^2$

Monomi 2: $-26x^4y^2$

Coeficient: -8

Coeficient: -26

Variables: x, y

Variables: x, y

Literal: x^4y^2

Literal: x^4y^2

Grau: 6

Grau: 6

Els monomis 1 i 2 són semblants.

Els monomis 1 i 2 no són oposats.

Exercici 2.2-1

Crea un full de càlcul amb els resultats dels monomis 1 i 2 amb

$$-10 \leq x \leq 10$$

$$y \in \{-1, 0, 1\}$$

Crea les gràfiques dels monomis corresponents als valors de x i y .

[Solució](#)

Exemple 2.2-2

Monomi 1: $-17x^6y^3$

Monomi 2: $6x^3y^4$

Coeficient: -17

Coeficient: 6

Variables: x, y

Variables: x, y

Literal: x^6y^3

Literal: x^3y^4

Grau: 9

Grau: 7

Els monomis 1 i 2 no són semblants, els graus són diferents.

Els monomis 1 i 2 no són oposats.

Exercici 2.2-2

Crea un full de càlcul amb els resultats dels monomis 1 i 2 en el qual

$$-10 \leq x \leq 10$$

$$y \in \{-1, 0, 1\}$$

Crea els gràfics dels monomis corresponents als valors de x i y .

Exemple 2.2-3Monomi 1: $11x^5y^2$ Monomi 2: $-11x^5y^2$

Coeficient: 11

Coeficient: -11

Variables: x, y

Variables: x, y

Literal: x^5y^2 Literal: x^5y^2

Grau: 7

Grau: 7

Els monomis 1 i 2 són semblants, els seus graus són iguals.

Els monomis 1 i 2 són oposats, els seus coeficients són complementaris.

Exercici 2.2-3

Crea un full de càlcul amb els resultats dels monomis 1 i 2 en la qual

$$-10 \leq x \leq 10$$

$$y \in \{-1, 0, 1\}$$

Crea els gràfics dels monomis corresponents als valors de x i y.

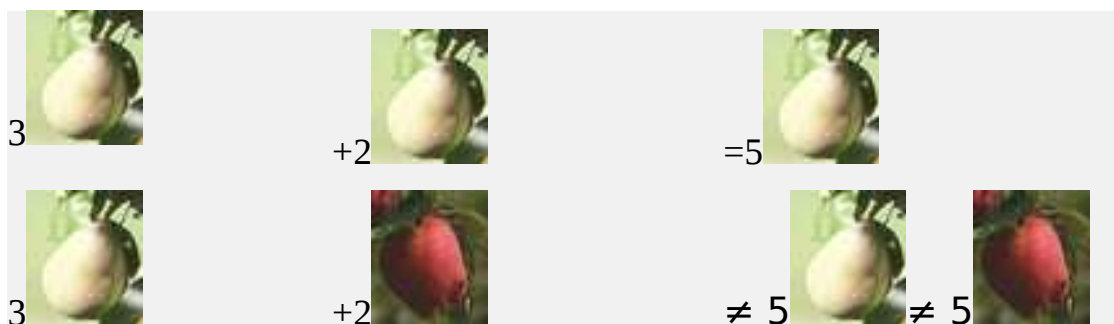
Exercici 2.2-4

Relaciona les cel·les de la taula.

	1	2	3	4
A	y^3	πy	Coefic. π Grado 1	$2x^2 3y$
B	$y+3$	$x^3/2$	No es un monomio	Coeficiente 1 Grado 3
C	Coeficiente 2 Grado 8	Coefic. -7 Grado 5	Coeficiente 1 Grado 4	Coeficiente 6 Grado 3
D	xy^3	$2x^3 y^5$	$-7x^5$	Coefic. 0.5 Grado 3

2.2.1 Suma i resta de monomis

Tres peres i dues peres són 5 peres. Però 3 peres i 2 pomes no són 5 peres ni 5 pomes, són 3 peres + 2 pomes.

El mateix ocorre amb els monomis. Si dos monomis són semblants, sumem o restem els coeficients i deixem el mateix literal. Si no són semblants, aquesta operació no pot expressar-se de manera més simplificada.

$3x+2x=5x$, però les expressions $3x^2+2x$ o $2x+7y$ no es poden simplificar.

Exercici 2.2.1-1

Suma i resta els monomis.

- a.) $-22x^4y^2$ $-5x^4y^2$ f.) $-4x^6y$ $5x^4y^2$
- b.) $20x^5y^3$ $-4x^3y^2$ g.) $11x^6$ $-8x^6$
- c.) $-13x^5y^3$ $16x^5y^3$ h.) $4x^6y^3$ $-25x^7y^2$
- d.) $16x^2y$ $3x^3y^2$ i.) $10x^5y^3$ $-25x^5y^3$
- e.) $6x^5y^3$ $-12x^5y^3$ j.) $-25x^7y^3$ $5x^6y^3$

2.2.2 Multiplicar i dividir monomis

El producte de dos monomis és un monomi que té per coeficient el producte dels coeficients i per part literal el producte de les parts literals (recorda la propietat: $a^n \cdot a^m = a^{n+m}$).

Exemple 2.2.2-1

$$(3x^2y) \cdot (2x) = (3 \cdot 2)x^2yx = 6x^{2+1}y = 6x^3y$$

Per dividir de monomis, es fa la divisió dels coeficients i es divideixen les parts

literals, tenint en compte que $a^n : a^m = \frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$.

Exemple 2.2.2-2

$$(3x^2y) : (2x) = \frac{3}{2} \cdot \frac{x^2y}{x} = \frac{3}{2} \cdot \frac{x \cdot x \cdot y}{x} = \frac{3}{2} \cdot xy$$

Exercici 2.2.2-1

Suma, resta, multiplica i divideix els monomis.

a.)	$3x^2y^2$	$4xy$	f.)	$-5xy^3$	$4xy^3$
b.)	$5y$	$-8y^2$	g.)	$\frac{4}{5}x^3y^3$	$-\frac{7}{10}x^3$
c.)	$-\frac{7}{5}xy$	$-\frac{2}{3}x^2y$	h.)	$-4x^2y^3$	x^2y^3
d.)	xy	xy^2	i.)	x^3	$-6x$
e.)	$-\frac{5}{4}x^2y^2$	$\frac{7}{4}x^3y^3$	j.)	$\frac{3}{4}xy^2$	$-\frac{5}{8}x^2y^3$

2.3 Polinomis

¿Què són?

La suma de diversos monomis no semblants és un polinomi, el conjunt dels polinomis està format per monomis o summes de monomis no semblants.

Si un dels monomis no té part literal, és anomenat terme independent.

El major grau de tots els seus monomis, és anomenat grau del polinomi.

Nomenem els polinomis amb una lletra majúscula i posem entre parèntesis les variables que ho integren, però en aquesta explicació ens restringirem a una sola variable.

És important que sàpigues identificar els coeficients d'un polinomi segons el seu grau, així si $P(x)=x^3+2x-4$. el seu grau és 3 i el seu coeficient de grau tres és 1, el seu coeficient de grau un és 2 i el terme independent o coeficient de grau zero és -4.

Exemple 2.3-1

$P(x) = -5x^3$			
<u>Sus coeficientes, ordenados de grado mayor a menor</u>			
gr 3	gr 2	gr 1	gr 0
-5	0	0	0 Término independiente
<u>Su grado</u>		<u>¿Cuántos monomios lo forman?</u>	
3		1	
<u>Valor numérico en</u>			1
-5			

Exemple 2.3-2

$P(x) = 4x^4 - 6x - 5$

Sus coeficientes, ordenados de grado mayor a menor

gr 4	gr 3	gr 2	gr 1	gr 0
4	0	0	-6	-5

-5 Término independiente

Su grado ¿Cuántos monomios lo forman?

4 3

Valor numérico en -4

1043

Exemple 2.3-3

$P(x) = -7x^5 + 4x^3 + 9x^2$

Sus coeficientes, ordenados de grado mayor a menor

gr 5	gr 4	gr 3	gr 2	gr 1	gr 0
-7	0	4	9	0	0

0 Término independiente

Su grado ¿Cuántos monomios lo forman?

5 3

Valor numérico en -4

7056

Exercici 2.3-1

En els següents polinomis indica coeficients, grau i nombre de monomis que els formen.

Calcula el valor numèric en 6.

Amb Calc fes una gràfica de cadascun d'ells per a $-8 < x < 8$

a.) $P(x) = 6x^4$

b.) $P(x) = 3x^6 + 2x^5$

c.) $P(x) = -8x^5 - 2x^3 + 5x^2$

d.) $P(x) = -3x^5 + 2x^3 + x^2$

e.) $P(x) = -9x^5 - 9x^4 + 8x^2$

2.4 Repàs fraccions

Una fracció $\frac{a}{b}$ és la divisió del nombre sencer **a** entre el nombre sencer **b**.

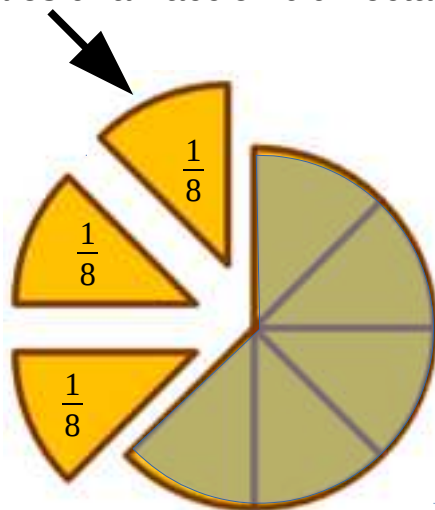
$$\frac{a}{b} = a \div b$$

Anomenem :

a → numerador, indica el nombre d'unitats fraccionaries

b → denominador, indica el nombre de parts en les quals es divideix la unitat.

Aquesta és una fracció d'un octau.

Aquest troç de tarta està format per 5 fraccions d'un octau cadascuna
→ numerador = 5

$\frac{5}{8}$

La unitat (tarta) està dividida en
8 parts → denominador = 8

Fraccions equivalents

Dues fraccions són equivalents quan representen la mateixa quantitat.

Exemples:

$$\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$$

$$\frac{2}{3}$$

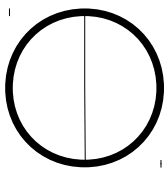

$$\frac{4}{6}$$

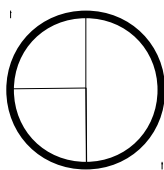

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{2}{4}$$

L'**amplificació d'una fracció** s'aconsegueix multiplicant numerador i denominador amb el mateix nombre.

Exemple:

$$\frac{2 \cdot 2}{3 \cdot 2} = \frac{4}{6} = \frac{2 \cdot 7}{3 \cdot 7} = \frac{14}{21}$$

La **simplificació d'una fracció** resulta de dividir numerador i denominador per el mateix nombre.

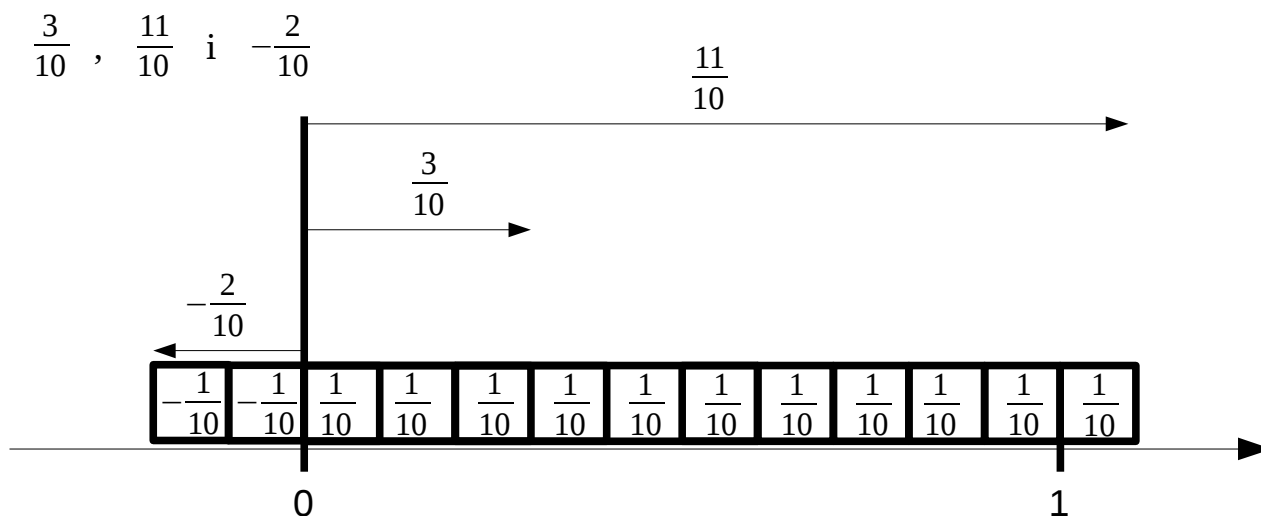
Exemple:

$$\frac{18}{12} = \frac{18 \div 2}{12 \div 2} = \frac{9}{6} = \frac{18 \div 3}{12 \div 3} = \frac{6}{4}$$

Les fraccions obtingudes per amplificació o simplificació són equivalents.

Per representar una **fracció en la recta numèrica**, es divideix la unitat en tantes parts com indica el denominador.

Exemple:

Exercici 2.4-1

Quines de les següents parelles de fraccions són equivalents?

a) $\frac{12}{5}$ i $\frac{18}{20}$
b) $\frac{25}{35}$ i $\frac{5}{4}$
c) $\frac{3}{5}$ i $\frac{9}{15}$

Exercici 2.4-2

Escriu dues fraccions amplifícades per a cada fracció.

a) $\frac{3}{5}$
b) $\frac{15}{2}$

Exercici 2.4-3

Simplifica les següents fraccions fins obtenir una fracció irreductible.

a) $\frac{48}{20}$
b) $\frac{36}{24}$
c) $\frac{14}{10}$

Exercici 2.4-4

Cerca les parelles de fraccions equivalents.

a) $\frac{3}{5}$	d) $\frac{18}{20}$
b) $\frac{25}{35}$	e) $\frac{5}{4}$
c) $\frac{3}{5}$	f) $\frac{9}{15}$

Exercici 2.4-5

Amplifica cada fracció.

a) $\frac{2}{3}$
b) $\frac{12}{5}$
c) $\frac{4}{7}$
d) $\frac{24}{15}$

Exercici 2.4-6

Transforma en fraccions irreductibles.

a) $\frac{20}{28}$
b) $\frac{-125}{45}$
c) $\frac{360}{480}$
d) $\frac{270}{15}$

Exercici 2.4-7

Omple els buits per aconseguir fraccions equivalents.

a)	$\frac{2}{6} = \frac{(\dots)}{12} = \frac{1}{(\dots)} = \frac{(\dots)}{18}$
b)	$\frac{(\dots)}{7} = \frac{6}{21} = \frac{18}{(\dots)} = \frac{(\dots)}{126}$
c)	$\frac{1}{4} = \frac{3}{(\dots)} = \frac{(\dots)}{8}$
d)	$\frac{15}{10} = \frac{(\dots)}{2} = \frac{6}{(\dots)}$

Exercici 2.4-8

Representa en la recta numèrica les següents fraccions.

a) $-\frac{2}{5}$ b) $\frac{7}{3}$ c) $\frac{4}{7}$ d) $-\frac{8}{3}$

Exercici 2.4-9

Simplifica hasta transformar en fracción irreducible.

a) $\frac{25}{3}$ b) $\frac{16}{24}$ c) $\frac{3300}{1100}$ d) $\frac{60}{75}$

Exercici 2.4-10

Simplifica fins transformar en fracció irreducible.

a) $\frac{260}{300}$	d) $\frac{180}{120}$
b) $\frac{75}{120}$	e) $\frac{330}{121}$
c) $\frac{45}{90}$	f) $\frac{36}{54}$

Exercici 2.4-11

Representa gràficament les següents fraccions ordenades de major a menor.

a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{3}{4}$ c) $\frac{3}{8}$

Suma i resta

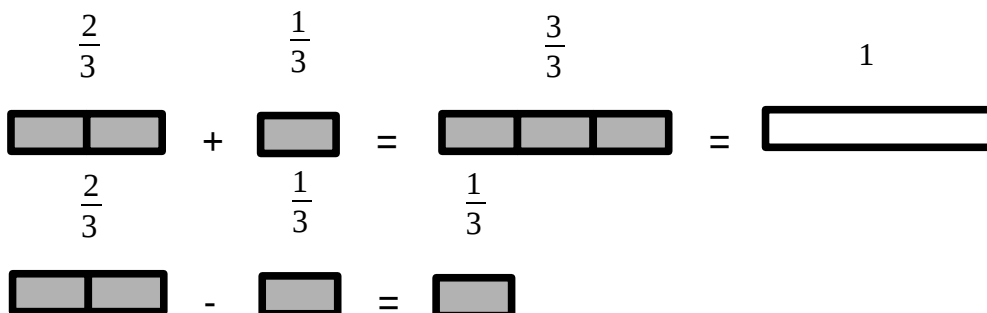
Primer cas: **Fraccions amb denominador idèntic.**

Quan el denominador és idèntic, les fraccions es poden sumar i restar sumant i restant els numeradors.

Exemples:

$$\frac{2}{3} + \frac{1}{3} = \frac{3}{3}$$

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

Segon cas: Fraccions amb denominador distint.

Quan el denominador de les fraccions a sumar o restar és distint, s'han de transformar les fraccions per aconseguir que tinguin un denominador comú.

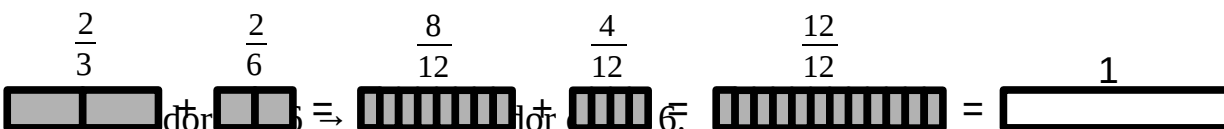
Exemples:

Denominadors 3 i 6 → denominador comú 6.

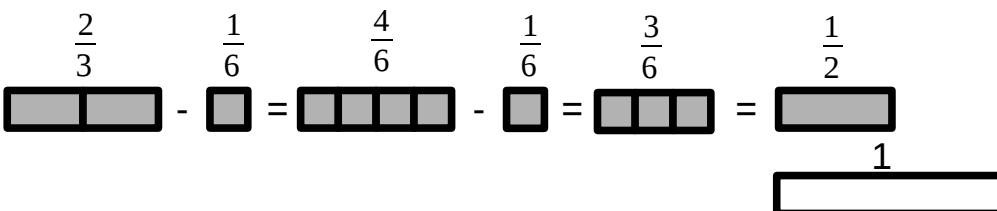
$$\frac{2}{3} + \frac{2}{6} = \frac{2 \cdot 2}{2 \cdot 3} + \frac{2}{6} = \frac{4}{6} + \frac{2}{6} = \frac{6}{6} = 1$$

Denominadors 3 i 6 → denominador comú 12.

$$\frac{2}{3} + \frac{2}{6} = \frac{4 \cdot 2}{4 \cdot 3} + \frac{2 \cdot 2}{2 \cdot 6} = \frac{8}{12} + \frac{4}{12} = \frac{12}{12} = 1$$

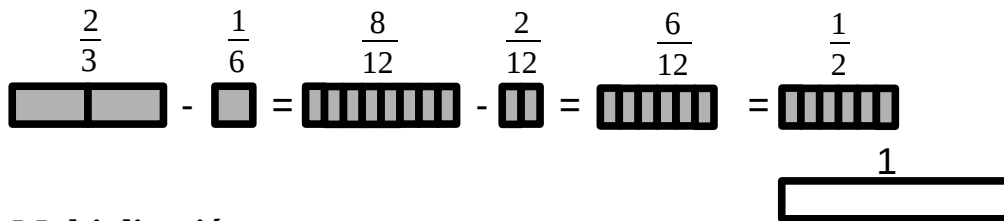

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{6} = \frac{2 \cdot 2}{2 \cdot 3} - \frac{1}{6} = \frac{4}{6} - \frac{1}{6} = \frac{3}{6} = \frac{3 \div 3}{6 \div 3} = \frac{1}{2}$$

Denominadors 3 i 6 → denominador comú 12.

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{6} = \frac{4 \cdot 2}{4 \cdot 3} - \frac{2 \cdot 1}{2 \cdot 6} = \frac{8}{12} - \frac{2}{12} = \frac{8}{12} - \frac{2}{12} = \frac{6}{12} = \frac{6 \div 6}{12 \div 6} = \frac{1}{2}$$

Multiplicació

Es multiplica numerador amb numerador i denominador amb denominador.

Exemples:

$$\frac{2}{3} \cdot 2 = \frac{2}{3} + \frac{2}{3} = \frac{4}{3} = \frac{2}{3} \cdot \frac{2}{1} = \frac{2 \cdot 2}{3 \cdot 1} = \frac{4}{3}$$

$$\frac{2}{3} \cdot \frac{2}{6} = \frac{2 \cdot 2}{3 \cdot 6} = \frac{4}{18} \text{ Aquesta fracció es pot simplificar. } \frac{4}{18} = \frac{4 \div 2}{18 \div 2} = \frac{2}{9}$$

Divisió (multiplicació en creu)

Es divideix multiplicant numerador de la primera fracció amb denominador de la segona fracció, donant aquesta multiplicació el numerador de la fracció resultant. El denominador de la fracció resultant el dona la multiplicació de denominador de la primera fracció amb numerador de la segona fracció.

Exemples:

$$\frac{2}{3} : 2 = \frac{1}{3} = \frac{2}{3} : \frac{2}{1} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{2}{1}} = \frac{2 \cdot 1}{3 \cdot 2} = \frac{2 \cdot 1}{3 \cdot 2} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{2}{3} : \frac{4}{2} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{4}{2}} = \frac{2 \cdot 2}{3 \cdot 4} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$$

$$\frac{a}{b} : \frac{c}{d} = \frac{\frac{a}{b}}{\frac{c}{d}} = \frac{\frac{a}{b} \cdot \frac{d}{d}}{\frac{c}{d} \cdot \frac{d}{d}} = \frac{a \cdot d}{b \cdot c}$$

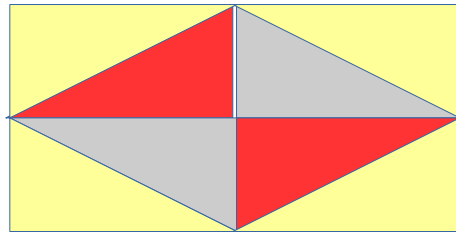
Potencia

$$\left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \quad \text{Exemple: } \left(\frac{2}{3}\right)^3 = \frac{2 \cdot 2 \cdot 2}{3 \cdot 3 \cdot 3} = \frac{2^3}{3^3} = \frac{8}{27}$$

$$\left(\frac{a}{b}\right)^{-n} = \left(\frac{b}{a}\right)^n \quad \text{Exemple: } \left(\frac{2}{3}\right)^{-3} \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^3 = \left(\frac{2}{3}\right)^0 = 1 = \left(\frac{3}{2}\right)^3 \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^3 \rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{-3} = \left(\frac{3}{2}\right)^3$$

Exercici 2.4-12

Quines fraccions de la superfície de la imatge representen les àrees grises, grogues i vermelles?

Exercici 2.4-13

Ordena de major a menor les fraccions.

$$\frac{3}{8}, \frac{2}{5}, \frac{3}{4}$$

Exercici 2.4-14

Suma i resta les següents fraccions.

$$\frac{3}{6} + \frac{2}{5} - \frac{3}{8}$$

Exercici 2.4-15

Resol.

a) $\frac{2}{7} \div \frac{3}{5}$

b) $\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4}$

c) $8 \cdot \frac{3}{5} \div \frac{23}{7}$

Exercici 2.4-16

Calcula.

a) $\left(\frac{3}{5}\right)^2 \cdot \left(\frac{3}{5}\right)^3$
b) $\left(\frac{1}{2}\right)^5 \div \left(\frac{1}{2}\right)^2$
c) $\left(\frac{2}{3}\right) + \left(\frac{2}{3} - \frac{4}{9}\right) \div \left(\frac{1}{3} - \frac{3}{5}\right)$

Exercici 2.4-17

Calcula.

a) $\frac{1}{2} + \frac{3}{4} + \frac{5}{6}$	d) $\frac{8}{10} + \frac{13}{15} + \frac{2}{30}$
b) $\frac{2}{3} - \frac{2}{5} + \frac{7}{4}$	e) $\frac{12}{6} - \frac{3}{5} + \frac{4}{7}$
c) $\frac{4}{7} + \frac{3}{8} - \left(\frac{2}{3} + \frac{1}{3}\right)$	f) $-\frac{2}{3} - \frac{3}{7} - \frac{5}{8}$

Exercici 2.4-18

Ordena de major a menor.

$$\frac{2}{3}, \quad \frac{1}{4}, \quad \frac{3}{2}$$

Exercici 2.4-19

Calcula.

a) $\frac{2}{3} \cdot \frac{5}{7}$	d) $\frac{3}{5} \div \frac{1}{2}$
b) $2 \cdot \frac{3}{8}$	e) $\frac{3}{7} \cdot 2 \div \frac{1}{5}$
c) $\frac{5}{7} \cdot \frac{4}{8}$	f) $\left(\frac{2}{7} \div \frac{4}{5}\right) \cdot \frac{4}{7}$

Exercici 2.4-20*Calcula.*

a) $(\frac{1}{3})^3 \div (\frac{1}{3})^2$	d) $(\frac{-5}{4})^2 \div (\frac{-5}{4})^3$
b) $-(\frac{3}{5})^5 \div (\frac{3}{5})^7$	e) $(\frac{3}{7})^{-2}$
c) $[(\frac{2}{3})^{-2}]^{-2}$	f) $(\frac{8}{3})^2 \div (\frac{8}{3})^5$

Exercici 2.4-21*Calcula.*

a) $\frac{5}{3} - \frac{3}{7} \cdot \frac{4}{5}$	d) $\frac{5}{3} \div \frac{2}{3} - \frac{4}{5} \cdot \frac{4}{6} + \frac{1}{3} \cdot (\frac{3}{7} \div \frac{2}{14})$
b) $\frac{3}{2} + \frac{2}{3} \div \frac{3}{4} - \frac{2}{5} \cdot \frac{1}{2}$	e) $3 - \frac{5}{7} \cdot (\frac{2}{3} \div \frac{7}{2}) + (\frac{3}{5})^{-1} \cdot \frac{5}{3}$
c) $\frac{5}{2} - (\frac{3}{4} + \frac{1}{2}) + \frac{10}{6} \cdot (\frac{1}{2} - \frac{3}{5})$	f) $(\frac{2}{7} - \frac{3}{5}) \div (\frac{1}{2} + \frac{3}{7}) - \frac{2}{7}$

Exercici 2.4-22

Uns pantalons encogeixen $\frac{1}{13}$ de la seva llargària al rentar-los.

Quant mesuraran els pantalons després de rentar-los, si la seva llargària original era de 130 cm?

Exercici 2.4-23

Al teatre han assistit 793 persones, de les quals $\frac{6}{13}$ són adolescents.

a) Quants adolescents hi han assistit?

b) Si $\frac{2}{3}$ dels adolescents eren al·lotes, quantes al·lotes hi han assistit?

2.5 Exercicis de reforç

Exercici 2.5-1

Transforma els enunciats en expressions algebraiques.

- a.) El doble d'un nombre més quatre.
- b.) La tercera part del quadrat d'un nombre.
- c.) Un nombre menys set.
- d.) El doble de la suma d'un nombre més quatre.
- e.) La meitat d'un nombre menys tres, elevat el quadrat.
- f.) El cub de la suma d'un nombre més sis.
- g.) El triple d'un nombre més la seva quarta part.
- h.) El nombre onze menys el triple d'un nombre.
- i.) El doble d'un nombre elevat al cub.
- j.) Un nombre més el doble del seu següent.
- k.) El cub del doble d'un nombre menys vuit.
- l.) La suma de dos nombres consecutius.

Exercici 2.5-2

Calcula el valor numèric

a.) $A(x) = 7x^3 - 3x^2 - x + 10$

$A(2) =$

$A(-5) =$

b.) $P(x) = 5x^7 - 4x^2 + 11x + 17$

$P(-1) =$

$P(3) =$

c.) $B(x) = x^4 - 5x^2 + 7x - 20$

$B(0) =$

$B(5) =$

d.) $C(x) = (x - 5)^2 \cdot (x - 7) \cdot (x + 12)$

$C(4) =$

$C(-6) =$

Exercici 2.5-3

Simplifica les fraccions algebraiques.

a.) $\frac{x^2 - 3x}{x^2 + 3x} =$

b.) $\frac{x^2 - 3x}{x - 3x} =$

c.) $\frac{x^3 + 3x^2}{x^2 - 3x^3} =$

d.) $\frac{(x^3 + 3y^2) \cdot (1 - x)}{2 - 2x} =$

e.) $\frac{x^3 + 3x^2 - x^3}{5x - 2x} =$

Exercici 2.5-4

Identifica els components dels monomis i indica si són semblants i oposats.

a.)

Monomi 1: $3a^2y^2$

Monomi 2: $3b^4x^2$

Coeficient:

Coeficient:

Variables:

Variables:

Literal:

Literal:

Grau:

Grau:

Semblants:

Oposats:

b.)

Monomi 1: $2a^2y^2$

Monomi 2: $-2a^2y^2$

Coeficient:

Coeficient:

Variables:

Variables:

Literal:

Literal:

Grau:

Grau:

Semblants:

Oposats:

c.)

Monomi 1: $4y^2xz^3$

Monomi 2: $-13z^3xy^2$

Coeficient:

Coeficient:

Variables:

Variables:

Literal:

Literal:

Grau:

Grau:

Semblants:

Oposats:

d.)

Monomi 1: $-3xyz^3$ Monomi 2: $-3zxy^3$

Coeficient:

Coeficient:

Variables:

Variables:

Literal:

Literal:

Grau:

Grau:

Semblants:

Oposats:

e.)

Monomi 1: $-42xyz^3$ Monomi 2: $42yxz^3$

Coeficient:

Coeficient:

Variables:

Variables:

Literal:

Literal:

Grau:

Grau:

Semblants:

Oposats:

f.)

Monomi 1: $2x^3yz^3$ Monomi 2: $42yx^3z^3$

Coeficient:

Coeficient:

Variables:

Variables:

Literal:

Literal:

Grau:

Grau:

Semblants:

Oposats:

Exercici 2.5-5

Suma, resta, multiplica i divideix els monomis.

a.) $12x^4y^2$

$3x^4y^2$

m.) $8xy^2$

$3xy$

b.) $-22x^5y^3$

$7x^3y^2$

n.) $\frac{12}{4}y$

$\frac{4}{12}y$

c.) $-25x^5y^3$

$-5x^5y^3$

o.) $\frac{3}{9}x^2y$

$3yx^2$

d.) $-36x^2y$

$-3x^3(-2y^2)$

p.) $\frac{-4}{16}x^4y^2$

$3x^4y^2$

e.) $-36x^2y$

$-3x^3(-2y^2)$

q.) $\frac{16}{5}x^4y^2$

$-\frac{3}{7}x$

f.) $11x^5y^3$

$-11x^5y^3$

r.) $\frac{5}{8}x^5y^3$

$(-1) \cdot \frac{5}{9}x^2y^4$

g.) $3x^6y$

$9x^4y^2$

s.) $\frac{3}{4}a^4b^2c$

$\frac{5}{6}cb^2a^4$

h.) $-6x^6$

$(-9x^6)(-2)$

t.) $\frac{7}{-8}x^4y^2$

$\frac{10}{9}a^4b^2$

i.) $-13x^6y^3$

$-25x^7y^2$

u.) $\frac{11}{-12}x^4y^2$

$\frac{-3}{4}x^4y^2$

j.) $10x^5y^3$

$17x^5y^3$

v.) $\frac{-3}{4}x^4y^2$

$\frac{-9}{8}x^4y^2$

k.) $10x^5y^3$

$17x^5y^3$

l.) $(-5)(-3)x^7y^3(-2)$

$15x^5$

Exercici 2.5-6

En els següents polinomis indica coeficients, grau i nombre de monomis que els formen.

Calcula el valor numèric en -5 i 7.

a.) $P(x) = 7x^4 + 6x^3 + 8x^2 - 9x - 3$

b.) $P(x) = 4x^5 + 2x^2 + 15x$

c.) $P(x) = 4x^5 + 2x^2 + 15x$

d.) $P(x) = -4x^3 - 2x^2 + 18$

e.) $P(x) = -3x^3 - 4x^2 - 5x^2 - x$

f.) $P(x) = -3x^5 - 3x^4 - 3x^3 + 3x^2 + 3x + 3$

g.) $P(x) = -2x^5 - 2x - 22$

h.) $P(x) = -6x^6 + 4x^4 - 2x^2 + 1x^0$

i.) $P(x) = -\frac{2}{3}x^6 + 4x^4 - \frac{4}{5}x^2 + \frac{6}{6}x^0$

j.) $P(x) = \frac{5}{8}x^5 + \frac{3}{2}x^4 - \frac{2}{3}x^3 + 1x^2$

2.6 Solucions

Exercici 2.1-1

Transforma els enunciats en expressions algebraiques.

a.) El triple del producte de dos nombres. $3 \cdot x \cdot y = 3xy$

b.) Un terç del producte de dos nombres més 5. $\frac{1}{3} \cdot x \cdot y = \frac{xy}{3}$

c.) La desena part del producte de dos nombres, menys un. $\frac{1}{10} \cdot x \cdot y - 1 = \frac{xy}{10} - 1$

d.) El doble d'un nombre més set $2 \cdot x + 7 = 2x + 7$

i.) La cinquena part d'un nombre més vuit. $\frac{1}{5} \cdot x + 8 = \frac{x}{5} + 8$

f.) Un terç de la suma de dos nombres més onze $\frac{1}{3} \cdot (x + y) + 11 = \frac{x+y}{3} + 11$

g.) La meitat del producte de dos nombres. $\frac{1}{2} \cdot x \cdot y = \frac{xy}{2}$

h.) L'arrel quadrada de la suma de dos quadrats. $\sqrt{x^2 + y^2}$

i.) El 30% d'un nombre. $\frac{30}{100} \cdot x$

j.) El quadrat de la suma de dos nombres. $(x + x)^2$

k.) La mitjana aritmètica de tres nombres. $\frac{x + y + z}{3}$

Exercici 2.1-2

Calcula el valor numèric amb $x = 7$ i $x = -3$

a) $\frac{x}{2}+7$ b) $7x+2$ c) $2(x+7)$ d) $2x+7$

a) $x = 7 \Rightarrow \frac{7}{2}+7=10,5$ $x = -3 \Rightarrow \frac{-3}{2}+7=5,5$

b) $x = 7 \Rightarrow 7 \cdot 7+2=51$ $x = -3 \Rightarrow 7 \cdot (-3)+2=-19$

c) $x = 7 \Rightarrow 2 \cdot (7+7)=28$ $x = -3 \Rightarrow 2 \cdot (-3+7)=8$

d) $x = 7 \Rightarrow 2 \cdot 7+7=21$ $x = -3 \Rightarrow 2 \cdot (-3)+7=1$

Exercici 2.1-3

Calcula el valor numèric

- a.) $-x^2 - y^2 - 3x - 2y + 2$ $x = 0$ i $y = 0$ $-0^2 - 0^2 - 0 - 0 + 2 = 2$
- b.) $x^2 + 3x + 1$ $x = 5$ $5^2 + 3 \cdot 5 + 1 = 41$
- c.) $2x^2 - 3x$ $x = 3$ $2 \cdot 3^2 - 3 \cdot 3 = 9$
- d.) $-x^2 + y^2 - xy + 3x - 1$ $x = 9$ i $y = 0$ $-9^2 + 0^2 - 9 \cdot 0 + 3 \cdot 9 - 1 = 108$
- e.) $2x^2 + 3x - 1$ $x = 7$ $2 \cdot 7^2 + 3 \cdot 7 - 1 = 118$
- f.) $2x^2 + 2x + 3$ $x = 3$ $2 \cdot 3^2 + 2 \cdot 3 + 3 = 27$
- g.) $-x^2 - x - 3$ $x = 9$ $-9^2 - 9 - 3 = -93$
- h.) $3x^2 + 3x + 3$ $x = 4$ $3 \cdot 4^2 + 3 \cdot 4 + 3 = 63$
- i.) $3x^2 - 2y^2 - 3xy + 2x + 1$ $x = 0$ i $y = 0$ $3 \cdot 0^2 - 2 \cdot 0^2 - 3 \cdot 0 \cdot 0 + 2 \cdot 0 + 1 = 1$
- j.) $-x^2 + y^2 - xy + x + 3y$ $x = 5$ i $y = 0$ $-5^2 + 0^2 - (5 \cdot 0) + 5 + 3 \cdot 0 = 41$
- k.) $2x^2 + 3x + 2$ $x = 9$ $2 \cdot 9^2 + 3 \cdot 9 + 2 = 191$
- l.) $-x^2 - 3x$ $x = 1$ $-1^2 - 3 \cdot 1 = -4$
- m.) $3x^2 - 2x - 1$ $x = 8$ $3 \cdot 8^2 - 2 \cdot 8 - 1 = 175$
- n.) $-3y^2 + 2xy - 2x - 3$ $x = 9$ i $y = 0$ $-3 \cdot 0^2 + 2 \cdot 9 \cdot 0 - 2 \cdot 9 - 3 = 21$
- o.) $3x^2 + x + 3$ $x = 4$ $3 \cdot 4^2 + 4 + 3 = 55$
- p.) $-x^2 - x - 3$ $x = 3$ $-3^2 - 3 - 3 = -15$

Exercici 2.2-4

Relaciona les cel·les de la taula.

	1	2	3	4
A	y^3	πy	Coefic. π Grado 1	$2x^2 3y$
B	$y+3$	$x^3/2$	No es un monomio	Coeficiente 1 Grado 3
C	Coeficiente 2 Grado 8	Coefic. -7 Grado 5	Coeficiente 1 Grado 4	Coeficiente 6 Grado 3
D	xy^3	$2x^3 y^5$	$-7x^5$	Coefic. 0.5 Grado 3

A1 – B4 A2 – A3 A4 – C4 B1 – B3 B2 – D4 D1 – C3

D2 – C1 D3 – C2

Exercici 2.2.1-1

Suma i resta els monomis.

a.)	$-22x^4y^2$	$-5x^4y^2$	f.)	$-4x^6y$	$5x^4y^2$
b.)	$20x^5y^3$	$-4x^3y^2$	g.)	$11x^6$	$-8x^6$
c.)	$-13x^5y^3$	$16x^5y^3$	h.)	$4x^6y^3$	$-25x^7y^2$
d.)	$16x^2y$	$3x^3y^2$	i.)	$10x^5y^3$	$-25x^5y^3$
e.)	$6x^5y^3$	$-12x^5y^3$	j.)	$-25x^7y^3$	$5x^6y^3$

a) S: $-27x^4y^2$ R: $-17x^4y^2$

b) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

c) S: $3x^5y^3$ R: $-29x^5y^3$

d) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

e) S: $-6x^5y^3$ R: $-18x^5y^3$

f) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

g) S: $3x^6$ R: $-19x^6$

h) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

i) S: $-15x^5y^3$ R: $-35x^5y^3$

j) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

Exercici 2.2.2-1

Suma, resta, multiplica i divideix els monomis.

a.)	$3x^2y^2$	$4xy$	f.)	$-5xy^3$	$4xy^3$
b.)	$5y$	$-8y^2$	g.)	$\frac{4}{5}x^3y^3$	$-\frac{7}{10}x^3$
c.)	$-\frac{7}{5}xy$	$-\frac{2}{3}x^2y$	h.)	$-4x^2y^3$	x^2y^3
d.)	xy	xy^2	i.)	x^3	$-6x$
e.)	$-\frac{5}{4}x^2y^2$	$\frac{7}{4}x^3y^3$	j.)	$\frac{3}{4}xy^2$	$-\frac{5}{8}x^2y^3$

a) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

$$M: 12x^2y^3 \quad D: \frac{3}{4}y$$

b) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

$$M: -40y^3 \quad D: -\frac{5}{8}y^{-1} = -\frac{5}{8y}$$

c) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

$$M: \frac{14}{15}x^3y^2 \quad D: \frac{21}{10}x^{-1} = \frac{21}{10x}$$

d) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

$$M: x^2y^3 \quad D: y^{-1} = \frac{1}{y}$$

e) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

$$M: -\frac{35}{16}x^5y^5 \quad D: \frac{20}{28}x^{-1}y = \frac{20}{28} \frac{y}{x}$$

f) S: $-xy^3$ R: $-9xy^3$

$$M: -20x^2y^6 \quad D: \frac{-5}{4} = -\frac{5}{4}$$

g) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

$$M: -\frac{28}{50}x^6y^3 \quad D: -\frac{28}{50}x^6y^3$$

h) S: $-3x^2y^3$ R: $-5x^2y^3$

M: $-4x^4y^6$ D: -4

i) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

M: $-6x^4$ D: $-\frac{1}{6}x^2$

j) No es pot sumar ni restar per tenir parts literals diferents

M: $-\frac{15}{40}x^3y^5$ D: $-\frac{24}{20}x^{-1}y^{-1} = -\frac{24}{20xy}$

Exercici 2.3-1

En els següents polinomis indica coeficients, grau i nombre de monomis que els formen.

Calcula el valor numèric en 6.

Amb Calc fes una gràfica de cadascun d'ells per a $-8 < x < 8$

a.) $P(x) = 6x^4$

Coeficient: 6 Grau: 4 Nombre polinomis: 1 $P(6) = 7776$

b.) $P(x) = 3x^6 + 2x^5$

Coeficients: 3, 2 Grau: 6 Nombre polinomis: 2 $P(6) = 155520$

c.) $P(x) = -8x^5 - 2x^3 + 5x^2$

Coeficients: -8, -2, 5 Grau: 5 Nombre polinomis: 3 $P(6) = -62460$

d.) $P(x) = -3x^5 + 2x^3 + x^2$

Coeficients: -3, 2, 1 Grau: 5 Nombre polinomis: 3 $P(6) = -22860$

e.) $P(x) = -9x^5 - 9x^4 + 8x^2$

Coeficients: -9, -9, 8 Grau: 5 Nombre polinomis: 3 $P(6) = -81360$

Exercici 2.4-1

Quines de les següents parelles de fraccions són equivalents?

a) $\frac{12}{5}$ i $\frac{18}{20}$ No són equivalents

b) $\frac{25}{35}$ i $\frac{5}{4}$ No són equivalents

c) $\frac{3}{5}$ i $\frac{9}{15}$ Sí són equivalents

Exercici 2.4-2

Escriu dues fraccions amplifcades per a cada fracció.

a) $\frac{3}{5} = \frac{6}{10}$
b) $\frac{15}{2} = \frac{30}{4}$

Exercici 2.4-3

Simplifica les següents fraccions fins obtenir una fracció irreductible.

a) $\frac{48}{20} = 2 + \frac{2}{5}$
b) $\frac{36}{24} = 1 + \frac{1}{2}$
c) $\frac{14}{10} = 1 + \frac{2}{5}$

Exercici 2.4-4

Cerca les parelles de fraccions equivalents.

a) $\frac{3}{5}$ c, f	d) $\frac{18}{20}$
b) $\frac{25}{35}$	e) $\frac{5}{4}$
c) $\frac{3}{5}$ a, f	f) $\frac{9}{15}$ a, c

Les fraccions $\frac{3}{5}$ i $\frac{9}{15}$ són equivalents

Exercici 2.4-5

Amplifica cada fracció.

a) $\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$
b) $\frac{12}{5} = \frac{36}{15}$
c) $\frac{4}{7} = \frac{16}{28}$
d) $\frac{24}{15} = \frac{240}{150}$

Exercici 2.4-6

Transforma en fraccions irreductibles.

a)	$\frac{20}{28} = \frac{5}{7}$
b)	$\frac{-125}{45} = 2 + \frac{7}{9}$
c)	$\frac{360}{480} = \frac{3}{4}$
d)	$\frac{270}{15} = 18$

Exercici 2.4-7

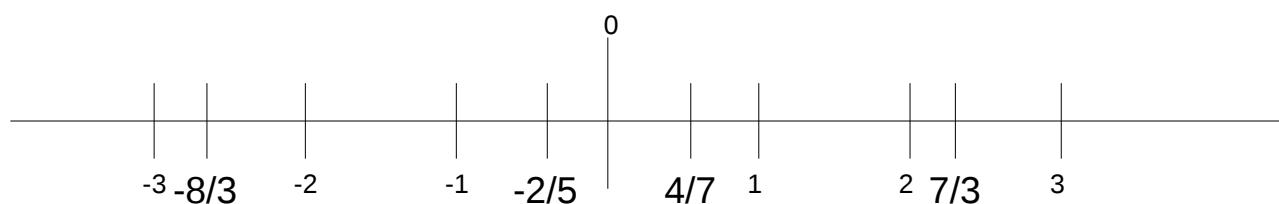
Omple els buits per aconseguir fraccions equivalents.

a)	$\frac{2}{6} = \frac{(\dots)}{12} = \frac{1}{(\dots)} = \frac{(\dots)}{18} = \frac{2}{6} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3} = \frac{6}{18}$
b)	$\frac{(\dots)}{7} = \frac{6}{21} = \frac{18}{(\dots)} = \frac{(\dots)}{126} = \frac{2}{7} = \frac{6}{21} = \frac{18}{63} = \frac{36}{126}$
c)	$\frac{1}{4} = \frac{3}{(\dots)} = \frac{(\dots)}{8} = \frac{1}{4} = \frac{3}{12} = \frac{2}{8}$
d)	$\frac{15}{10} = \frac{(\dots)}{2} = \frac{6}{(\dots)} = \frac{15}{10} = \frac{3}{2} = \frac{6}{4}$

Exercici 2.4-8

Representa en la recta numèrica les següents fraccions.

a) $-\frac{2}{5}$ b) $\frac{7}{3}$ c) $\frac{4}{7}$ d) $-\frac{8}{3}$

Exercici 2.4-9

Simplifica hasta transformar en fracción irreducible.

a) $\frac{25}{3}$ b) $\frac{16}{24} = \frac{2}{3}$ c) $\frac{3300}{1100} = 3$ d) $\frac{60}{75} = \frac{4}{5}$

Exercici 2.4-10

Simplifica fins transformar en fracció irreducible.

a) $\frac{260}{300} = \frac{13}{15}$	d) $\frac{180}{120} = 1 + \frac{1}{2}$
b) $\frac{75}{120} = \frac{5}{8}$	e) $\frac{330}{121} = 2 + \frac{8}{11}$
c) $\frac{45}{90} = \frac{1}{2}$	f) $\frac{36}{54} = \frac{2}{3}$

Exercici 2.4-11

Representa gràficament les següents fraccions ordenades de major a menor.

a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{3}{4}$ c) $\frac{3}{8}$

$$\frac{3}{4} > \frac{1}{2} > \frac{3}{8}$$

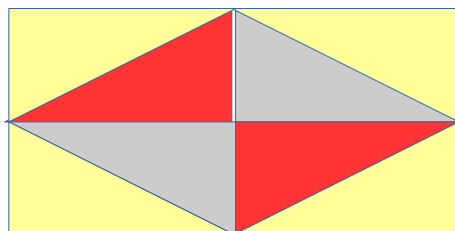
Exercici 2.4-12

Quines fraccions de la superfície de la imatge representen les àrees grises, grogues i vermelles?

grises $\frac{2}{8}$

vermelles $\frac{2}{8}$

grogues $\frac{4}{8}$

Un quart de la superfície de la figura és gris, un altre quart és vermell i la resta, la meitat és groga.

Exercici 2.4-13

Ordena de major a menor les fraccions.

$$\frac{3}{8}, \frac{2}{5}, \frac{3}{4}$$

$$\frac{3}{4} > \frac{2}{5} > \frac{3}{8}$$

Exercici 2.4-14

Suma i resta les següents fraccions.

$$\frac{3}{6} + \frac{2}{5} - \frac{3}{8} = \frac{60}{120} + \frac{48}{120} - \frac{45}{120} = \frac{153}{120} = 1 + \frac{11}{40}$$

Exercici 2.4-15

Resol.

a) $\frac{2}{7} \div \frac{3}{5} = \frac{10}{21}$

b) $\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} = \frac{3}{8}$

c) $8 \cdot \frac{3}{5} \div \frac{23}{7} = \frac{168}{115}$

Exercici 2.4-16*Calcula.*

a) $\left(\frac{3}{5}\right)^2 \cdot \left(\frac{3}{5}\right)^3 = \left(\frac{3}{5}\right)^5$
b) $\left(\frac{1}{2}\right)^5 \div \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^3$
c) $\left(\frac{2}{3}\right) + \left(\frac{2}{3} - \frac{4}{9}\right) \div \left(\frac{1}{3} - \frac{3}{5}\right) = \left(\frac{2}{3}\right) + \left(\frac{6}{9} - \frac{4}{9}\right) \div \left(\frac{5}{15} - \frac{9}{15}\right) = \left(\frac{2}{3}\right) + \left(\frac{2}{9}\right) \div \left(\frac{-4}{15}\right)$ $\left(\frac{2}{3}\right) - \frac{30}{36} = \left(\frac{24}{36}\right) - \frac{30}{36} = -\frac{6}{36} = -\frac{1}{6}$

Exercici 2.4-17*Calcula.*

a) $\frac{1}{2} + \frac{3}{4} + \frac{5}{6} = \frac{6}{12} + \frac{9}{12} + \frac{10}{12} = \frac{25}{12}$	d) $\frac{8}{10} + \frac{13}{15} + \frac{2}{30} = \frac{48}{60} + \frac{52}{60} + \frac{4}{60} = \frac{104}{60} = 1 + \frac{11}{15}$
b) $\frac{2}{3} - \frac{2}{5} + \frac{7}{4} = \frac{40}{60} - \frac{24}{60} + \frac{105}{60} = \frac{121}{60} = 2 + \frac{1}{60}$	e) $\frac{12}{6} - \frac{3}{5} + \frac{4}{7} = \frac{420}{210} - \frac{126}{210} + \frac{120}{210} = \frac{414}{210} = 1 + \frac{34}{35}$
c) $\frac{4}{7} + \frac{3}{8} - \left(\frac{2}{3} + \frac{1}{3}\right) = \frac{4}{7} + \frac{3}{8} - 1 = \frac{32}{56} + \frac{21}{56} - 1$ $\frac{32}{56} + \frac{21}{56} - \frac{56}{56} = -\frac{3}{56}$	f) $-\frac{2}{3} - \frac{3}{7} - \frac{5}{8} = -\frac{112}{168} - \frac{72}{168} - \frac{105}{168} = -\frac{145}{168}$

Exercici 2.4-18*Ordena de major a menor.*

$$\frac{2}{3}, \quad \frac{1}{4}, \quad \frac{3}{2}$$

$$\frac{3}{2} > \frac{2}{3} > \frac{1}{4}$$

Exercici 2.4-19*Calcula.*

a) $\frac{2}{3} \cdot \frac{5}{7} = \frac{10}{21}$	d) $\frac{3}{5} \div \frac{1}{2} = \frac{6}{5}$
b) $2 \cdot \frac{3}{8} = \frac{6}{8}$	e) $\frac{3}{7} \cdot 2 \div \frac{1}{5} = \frac{30}{7}$
c) $\frac{5}{7} \cdot \frac{4}{8} = \frac{20}{56}$	f) $(\frac{2}{7} \div \frac{4}{5}) \cdot \frac{4}{7} = \frac{10}{28} \cdot \frac{4}{7} = \frac{40}{196}$

Exercici 2.4-20*Calcula.*

a) $(\frac{1}{3})^3 \div (\frac{1}{3})^2 = (\frac{1}{3})$	d) $(\frac{-5}{4})^2 \div (\frac{-5}{4})^3 = (\frac{-5}{4})^{-1} = \frac{-4}{5}$
b) $-(\frac{3}{5})^5 \div (\frac{3}{5})^7 = -(\frac{3}{5})^{-2} = -(\frac{5}{3})^2$	e) $(\frac{3}{7})^{-2} = (\frac{7}{3})^2$
c) $[(\frac{2}{3})^{-2}]^{-2} = (\frac{2}{3})^4 = \frac{2^4}{3^4}$	f) $(\frac{8}{3})^2 \div (\frac{8}{3})^5 = \frac{8^{-3}}{3} = (\frac{3}{8})^3$

Exercici 2.4-21*Calcula.*

a) $\frac{5}{3} - \frac{3}{7} \cdot \frac{4}{5}$	d) $\frac{5}{3} \div \frac{2}{3} - \frac{4}{5} \cdot \frac{4}{6} + \frac{1}{3} \cdot (\frac{3}{7} \div \frac{2}{14})$
b) $\frac{3}{2} + \frac{2}{3} \div \frac{3}{4} - \frac{2}{5} \cdot \frac{1}{2}$	e) $3 - \frac{5}{7} \cdot (\frac{2}{3} \div \frac{7}{2}) + (\frac{3}{5})^{-1} \cdot \frac{5}{3}$
c) $\frac{5}{2} - (\frac{3}{4} + \frac{1}{2}) + \frac{10}{6} \cdot (\frac{1}{2} - \frac{3}{5})$	f) $(\frac{2}{7} - \frac{3}{5}) \div (\frac{1}{2} + \frac{3}{7}) - \frac{2}{7}$

$$a) \frac{5}{3} - \frac{3}{7} \cdot \frac{4}{5} = \frac{5}{3} - \frac{12}{35} = \frac{175}{105} - \frac{36}{105} = \frac{139}{105} = 1 + \frac{34}{105}$$

$$b) \frac{3}{2} + \frac{2}{3} \div \frac{3}{4} - \frac{2}{5} \cdot \frac{1}{2} = \frac{3}{2} + \frac{8}{9} - \frac{2}{10} = \frac{135}{90} + \frac{80}{90} - \frac{18}{90} = \frac{197}{90} = 2 + \frac{17}{90}$$

$$c) \frac{5}{2} - \left(\frac{3}{4} + \frac{1}{2}\right) + \frac{10}{6} \cdot \left(\frac{1}{2} - \frac{3}{5}\right) = \frac{5}{2} - \left(\frac{3}{4} + \frac{2}{4}\right) + \frac{10}{6} \cdot \left(\frac{5}{10} - \frac{6}{10}\right)$$

$$\frac{5}{2} - \frac{5}{4} - \frac{10}{6} \cdot \frac{1}{10} = \frac{5}{2} - \frac{5}{4} - \frac{1}{6} = \frac{30}{12} - \frac{15}{12} - \frac{2}{12} = \frac{17}{12}$$

$$d) \frac{5}{3} \div \frac{2}{3} - \frac{4}{5} \cdot \frac{4}{6} + \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{3}{7} \div \frac{2}{14}\right) = \frac{15}{6} - \frac{16}{30} + \frac{1}{3} \cdot \frac{42}{14}$$

$$\frac{15}{6} - \frac{16}{30} + \frac{42}{42} = \frac{15}{6} - \frac{16}{30} + 1 = \frac{75}{30} - \frac{16}{30} + \frac{30}{30} = \frac{89}{30} = 2 + \frac{29}{30}$$

$$e) 3 - \frac{5}{7} \cdot \left(\frac{2}{3} \div \frac{7}{2}\right) + \left(\frac{3}{5}\right)^{-1} \cdot \frac{5}{3} = 3 - \frac{5}{7} \cdot \frac{4}{21} + \frac{5}{3} \cdot \frac{5}{3} = 3 - \frac{20}{147} + \left(\frac{5}{3}\right)^2 = \frac{1323}{441} - \frac{60}{441} + \frac{1225}{441} = \frac{1288}{441} = 2 + \frac{58}{63}$$

$$f) \left(\frac{2}{7} - \frac{3}{5}\right) \div \left(\frac{1}{2} + \frac{3}{7}\right) - \frac{2}{7} = \left(\frac{10}{35} - \frac{21}{35}\right) \div \left(\frac{7}{14} + \frac{6}{14}\right) - \frac{2}{7} = -\frac{11}{35} \div \frac{13}{14} - \frac{2}{7} = \frac{154}{455} - \frac{2}{7} = \frac{154}{455} - \frac{130}{455} = \frac{24}{455}$$

Exercici 2.4-22

Uns pantalons encogeixen $\frac{1}{13}$ de la seva llargària al rentar-los.

Quant mesuraran els pantalons després de rentar-los, si la seva llargària original era de 130 cm?

$$y = 130 \text{ cm} - 130 \text{ cm} \cdot \frac{1}{13} = 130 \text{ cm} \left(1 - \frac{1}{13}\right) = 130 \text{ cm} \left(\frac{13}{13} - \frac{1}{13}\right) = 130 \text{ cm} \cdot \frac{12}{13} = 120 \text{ cm}$$

Exercici 2.4-23

Al teatre han assistit 793 persones, de les quals $\frac{6}{13}$ són adolescents.

a) Quants adolescents hi han assistit? $x = 793 \text{ total} \cdot \frac{6 \text{ adolescents}}{13 \text{ total}} = 366 \text{ adolescents}$

b) Si $\frac{2}{3}$ dels adolescents eren al·lotes, quantes al·lotes hi han assistit?

$$x = 366 \text{ total adolescents} \cdot \frac{2 \text{ al·lotes}}{3 \text{ total adolescents}} = 244 \text{ al·lotes}$$

Exercici 2.5-1

Transforma els enunciats en expressions algebraiques.

a.) El doble d'un nombre més quatre. $2 \cdot x + 4$

b.) La tercera part del quadrat d'un nombre. $\frac{1}{3} \cdot x^2$

c.) Un nombre menys set. $x - 7$

d.) El doble de la suma d'un nombre més quatre. $2 \cdot (x + 4)$

e.) La meitat d'un nombre menys tres, elevat el quadrat.

$$\frac{1}{2} \cdot (x - 3)^2 \text{ o } \left(\frac{1}{2} \cdot (x - 3)\right)^2 = \frac{1}{4} \cdot (x - 3)^2$$

f.) El cub de la suma d'un nombre més sis. $(x + 6)^3$

g.) El triple d'un nombre més la seva quarta part. $3x + \frac{x}{4}$

h.) El nombre onze menys el triple d'un nombre. $11 - 3x$

i.) El doble d'un nombre elevat al cub. $(2x)^2 = 4x^2$

j.) Un nombre més el doble del seu següent. $x + 2x$

k.) El cub del doble d'un nombre menys vuit. $x^3 - 8$

l.) La suma de dos nombres consecutius. $x + (x + 1) = 2x + 1$

Exercici 2.5-2

Calcula el valor numèric

$$a.) A(x) = 7x^3 - 3x^2 - x + 10$$

$$A(2) = 7 \cdot 2^3 - 3 \cdot 2^2 - 2 + 10 = 7 \cdot 8 - 3 \cdot 4 - 2 + 10 = 52$$

$$A(-5) = 7 \cdot (-5)^3 - 3 \cdot (-5)^2 - (-5) + 10 = 7 \cdot (-125) - 3 \cdot 25 + 5 + 10 = -935$$

$$b.) P(x) = 5x^7 - 4x^2 + 11x + 17$$

$$P(-1) = 5 \cdot (-1)^7 - 4 \cdot (-1)^2 + 11 \cdot (-1) + 17 = -5 - 4 - 11 + 17 = -3$$

$$P(3) = 5 \cdot 3^7 - 4 \cdot 3^2 + 11 \cdot 3 + 17 = 5 \cdot 2187 - 4 \cdot 9 + 11 \cdot 3 + 17 = 10949$$

$$c.) B(x) = x^4 - 5x^2 + 7x - 20$$

$$B(0) = 0^4 - 5 \cdot 0^2 + 7 \cdot 0 - 20 = -20$$

$$B(5) = 5^4 - 5 \cdot 5^2 + 7 \cdot 5 - 20 = 625 - 125 + 35 - 20 = 515$$

$$d.) C(x) = (x - 5)^2 \cdot (x - 7) \cdot (x + 12)$$

$$C(4) = (4 - 5)^2 \cdot (4 - 7) \cdot (4 + 12) = (-1)^2 \cdot (-3) \cdot 16 = -48$$

$$C(-6) = (-6 - 5)^2 \cdot (-6 - 7) \cdot (-6 + 12) = 121 \cdot (-13) \cdot 6 = -9438$$

Exercici 2.5-3

Simplifica les fraccions algebraiques.

$$a.) \frac{x^2 - 3x}{x^2 + 3x} = \frac{x(x-3)}{x(x+3)} = \frac{x-3}{x+3}$$

$$b.) \frac{x^2 - 3x}{x - 3x} = \frac{x(x-3)}{x(1-3)} = \frac{x-3}{1-3}$$

$$c.) \frac{x^3 + 3x^2}{x^2 - 3x^3} = \frac{x^2(x+3)}{x^2(1-3x)} = \frac{x+3}{1-3x}$$

$$d.) \frac{(x^3 + 3y^2) \cdot (1-x)}{2-2x} = \frac{(x^3 + 3y^2) \cdot (1-x)}{2(1-x)} = \frac{(x^3 + 3y^2)}{2}$$

$$e.) \frac{x^3 + 3x^2 - x^3}{5x - 2x} = \frac{x^2(x+3-x)}{x(5-2)} = \frac{3x^2}{3x} = x$$

Exercici 2.5-4

Identifica els components dels monomis i indica si són semblants i oposats.

a.)

Monomi 1: $3a^2y^2$

Coeficient: 3

Variables: a, y

Literal: $3a^2y^2$

Grau: 4

Semblants: No

Monomi 2: $3b^4x^2$

Coeficient: 3

Variables: b, x

Literal: b^4x^2

Grau: 6

Oposats: No

b.)

Monomi 1: $2a^2y^2$

Coeficient: 2

Variables: a, y

Literal: a^2y^2

Grau: 4

Semblants: Sí

Monomi 2: $-2a^2y^2$

Coeficient: -2

Variables: a, y

Literal: a^2y^2

Grau: 4

Oposats: Sí

c.)

Monomi 1: $4y^2xz^3$

Coeficient: 4

Variables: y, x, z

Literal: y^2xz^3

Grau: 6

Semblants: Sí

Monomi 2: $-13z^3xy^2$

Coeficient: -13

Variables: z, x, y

Literal: z^3xy^2

Grau: 6

Oposats: No

d.)

Monomi 1: $-3xyz^3$

Coeficient: -3

Variables: x, y, z

Literal: xyz^3

Grau: 5

Semblants: No

Monomi 2: $-3zxy^3$

Coeficient: -3

Variables: z, x, y

Literal: zxy^3

Grau: 5

Oposats: No

e.)

Monomi 1: $-42xyz^3$

Coeficient: -42

Variables: x, y, z

Literal: xyz^3

Grau: 5

Semblants: Sí

Monomi 2: $42yxz^3$

Coeficient: 42

Variables: y, x, z

Literal: yxz^3

Grau: 5

Oposats: Sí

f.)

Monomi 1: $2x^3yz^3$

Coeficient: 2

Variables: x, y, z

Literal: x^3yz^3

Grau: 7

Semblants: Sí

Monomi 2: $42yx^3z^3$

Coeficient: 42

Variables: y, x, z

Literal: yx^3z^3

Grau: 7

Oposats: No

Exercici 2.5-5

Suma, resta, multiplica i divideix els monomis.

a.) $12x^4y^2$

$3x^4y^2$

m.) $8xy^2$

$3xy$

b.) $-22x^5y^3$

$7x^3y^2$

n.) $\frac{12}{4}y$

$\frac{4}{12}y$

c.) $-25x^5y^3$

$-5x^5y^3$

o.) $\frac{3}{9}x^2y$

$3yx^2$

d.) $-36x^2y$

$-3x^3(-2y^2)$

p.) $\frac{-4}{16}x^4y^2$

$3x^4y^2$

e.) $-36x^2y$

$-3x^3(-2y^2)$

q.) $\frac{16}{5}x^4y^2$

$-\frac{3}{7}x$

f.) $11x^5y^3$

$-11x^5y^3$

r.) $\frac{5}{8}x^5y^3$

$(-1) \cdot \frac{5}{9}x^2y^4$

g.) $3x^6y$

$9x^4y^2$

s.) $\frac{3}{4}a^4b^2c$

$\frac{5}{6}cb^2a^4$

h.) $-6x^6$

$(-9x^6)(-2)$

t.) $\frac{7}{-8}x^4y^2$

$\frac{10}{9}a^4b^2$

i.) $-13x^6y^3$

$-25x^7y^2$

u.) $\frac{11}{-12}x^4y^2$

$\frac{-3}{4}x^4y^2$

j.) $10x^5y^3$

$17x^5y^3$

v.) $\frac{-3}{4}x^4y^2$

$\frac{-9}{8}x^4y^2$

k.) $10x^5y^3$

$17x^5y^3$

l.) $(-5)(-3)x^7y^3(-2)$

$15x^5$

Exercici 2.5-6

En els següents polinomis indica coeficients, grau i nombre de monomis que els formen.

Calcula el valor numèric en -5 i 7.

a.) $P(x) = 7x^4 + 6x^3 + 8x^2 - 9x - 3$

b.) $P(x) = 4x^5 + 2x^2 + 15x$

c.) $P(x) = 4x^5 + 2x^2 + 15x$

d.) $P(x) = -4x^3 - 2x^2 + 18$

e.) $P(x) = -3x^3 - 4x^2 - 5x^2 - x$

f.) $P(x) = -3x^5 - 3x^4 - 3x^3 + 3x^2 + 3x + 3$

g.) $P(x) = -2x^5 - 2x - 22$

h.) $P(x) = -6x^6 + 4x^4 - 2x^2 + 1x^0$

i.) $P(x) = -\frac{2}{3}x^6 + 4x^4 - \frac{4}{5}x^2 + \frac{6}{6}x^0$

j.) $P(x) = \frac{5}{8}x^5 + \frac{3}{2}x^4 - \frac{2}{3}x^3 + 1x^2$

Font:

http://recursostic.educacion.es/secundaria/edad/2esomatematicas/2quincena5/index2_5.htm

https://www.vitutor.com/ab/p/a_1e.html

https://www.vitutor.com/ab/p/f_e.html